

Bractwo i Azymut 2025

Opr. Józef Malinowski

Zadanie gminne 2025 – Turystycznie i sportowo w gminie Osie

I. Podstawowe informacje o złożonej ofercie

1. Organ administracji publicznej, do którego jest adresowana oferta	Wójt Gminy Osie
2. Rodzaj zadania publicznego ¹⁾	Propagowanie i rozwijanie kultury fizycznej, sportu i rekreacji w gminie Osie

II. Dane oferenta(-tów)

1. Nazwa oferenta(-tów), forma prawna, numer w Krajowym Rejestrze Sądowym lub innej ewidencji, adres siedziby, strona www, adres do korespondencji, adres e-mail, numer telefonu	
BRACTWO CZARNEJ WODY, stowarzyszenie (organizacja pożytku publicznego), KRS 0000003678, ul. Rynek 2, 86-150 Osie Adres do korespondencji: Józef Malinowski, ul. Kopernika 3, 86-150 Osie, tel. 530 702 068 www.bractwoczarnejwody.org.pl ; e-mail: bczw@poczta.onet.pl	
2. Dane osoby upoważnionej do składania wyjaśnień dotyczących oferty (np. imię i nazwisko, numer telefonu, adres poczty elektronicznej)	Józef Malinowski tel. 530 702 068 bczw@poczta.onet.pl

III. Opis zadania

1. Tytuł zadania publicznego	Turystycznie i sportowo w gminie Osie			
2. Termin realizacji zadania publicznego	Data rozpoczęcia	10 marca 2025 r.	Data zakończenia	31 grudnia 2025 r.

V.A Zestawienie kosztów realizacji zadania w roku 2024
(w sekcji V-A należy skalkulować i zamieścić wszystkie koszty finansowania wskazanego w sekcji V-B)

Lp.	Rodzaj kosztu
I.	Koszty realizacji działań
1.	Ubezpieczenie OC
2.	Działalność KInO Azymut
2.1	Organizacja imprez i innych działań – praca
2.2	Materiały, usługi, nagrody
3.	Organizacja Biegów na Orientację
3.1	Organizacja – praca
3.2	Materiały, usługi i nagrody
4.	Działalność sekcji turystycznej
4.1	Organizacja imprez i innych zadań – praca
4.2	Materiały i usługi
5.	Rozwój siatkówki w gminie
5.1	Organizacja zawodów – praca
5.2	Materiały, usługi, nagrody
5.3	Starty reprezentanta gminy w turniejach siatkówki plażowej – koszty dojazdów i uczestnictwa
6.	Oskie Biegi
6.1	Organizacja części zawodów – praca
6.2	Materiały, usługi, nagrody
7.	Prowadzenie działań Bractwa w ramach zadania
7.1	Prowadzenie działań – praca

Działalność Klubu Imprez na Orientację Azymut Osie

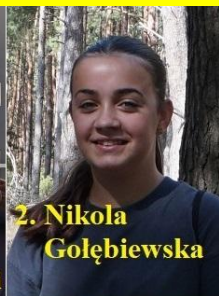
(sekcji Bractwa)

11 stycznia 2025 nad Jeziorem Chełmżyńskim odbyło się podsumowanie sezonu InO 2024

1. Oliwier
Szwankowski

2. Nikola
Gołębiewska

3. Maja
Pozorska

5. Ignacy
Grabski

TD
dzieci

2. Zofia
Siewert

3. Emilia
Cybulska

4. Bartosz
Górczyński

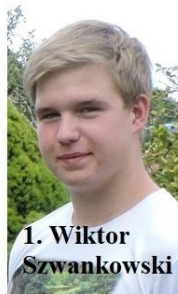

5. Wiktoria
Pozorska

6. Aleksandra
Kreja

TM
młodzież

1. Wiktor
Szwankowski

2. Szymon
Witek

3. Antonina
Bocian

4. Witold
Siewert

5. Miłosz
Różyński

TJ
juniorzy

**Klasyfikacja końcowa Pucharu Województwa 2024
w Marszach na Orientację**

W 2025 roku wzięliśmy udział w dziewięciu InO Pucharu Województwa oraz w kilku innych

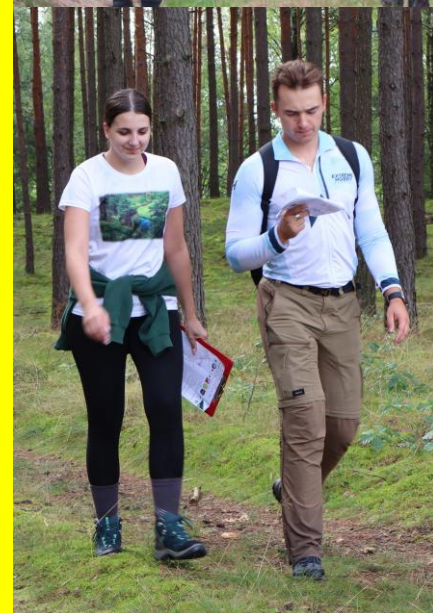
Przeprowadziliśmy XI Kociewską Kajakową InO na Zalewie Żurskim i Wdzie

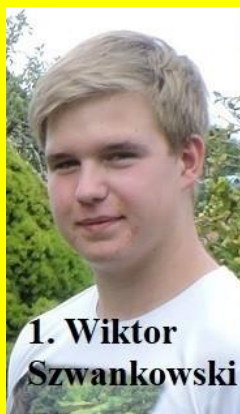
Zorganizowaliśmy XVI Ogólnopolską InO „Nad Wdą” – Puchar Polski Młodzieży

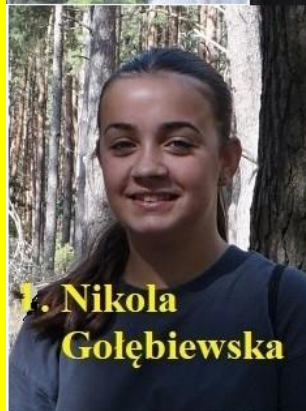
8 tras pieszych między Tleniem, Wierzchami i wieżą trzebcińską

Najlepsze trójki InO w województwie kujawsko- pomorskim w 2025 roku

Juniorzy

Młodzież

Dzieci

Odbyliśmy aż dziesięć spacerów z mapą (135 osób z gminy+48 osób z innych terenów)

Spacery z mapą

d) Trubadurzy

NIE ZRYWAĆ !!!
Impreza na Orientację

Startowaliśmy w trzech imprezach BnO – łącznie 6 biegów, w tym Mistrzostwa Europy Leśników

Azymutowcy wykonali normę na 2 złote, 1 srebrną, 9 brązowych i 23 popularne odznaki InO

Antonina Bocian

Khrystyna Zhenich

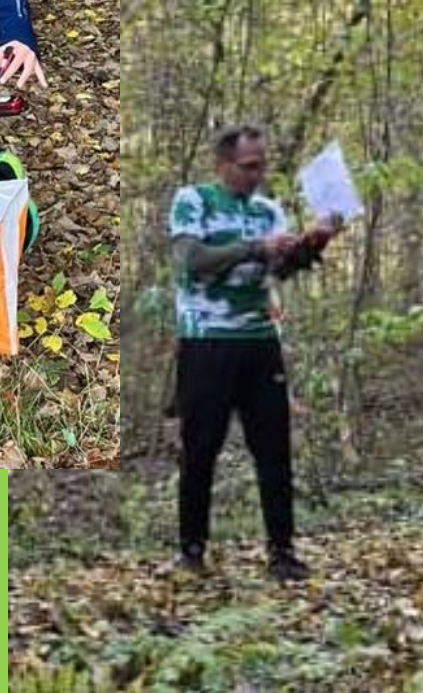

Witold Siewert

Organizacja Biegów na Orientację

Zorganizowaliśmy ponadregionalne Biegi na Orientację

Działalność sekcji turystycznej Bractwa

Eskapada- uczestniczyliśmy w inauguracji wojewódzkiej sezonu turystycznego – wycieczka śladami prof. Hoffmanna

Podczas trzech imprez gminnych przeprowadziliśmy cztery konkursy wiedzy krajoznawczej

Rozwój siatkówki w gminie

Wspieraliśmy naszego siatkarza plażowego

Wspomogliśmy organizację dwu turniejów siatkówki, fundując medale i nagrody

 Gminny Ośrodek Kultury w Osiu
25 stycznia · 🌐

Zakończyliśmy turniej siatkówki dla WOŚP ❤️ gratulacje dla zwycięzców, brawa dla wszystkich uczestników i podziękowania dla publiczności, która była, dopingowała i wspierała WOŚP ❤️
Jutro w trakcie 33 finału orkiestry w naszym ośrodku kultury odbędzie się podsumowanie turnieju i specjalna licytacja o piłkę z autografem uczestnika naszego turnieju a w przeszłości olimpijczyka z Aten p. Piotra Gabrycha!

👍❤️ 11

👍 Lubię to!

💬 Komentarz

 Skomentuj jako Bractwo Czarnej Wody

Organizacja Oskich Biegów

Współorganizowaliśmy Oskie Biegi im. Krzysztofa Malinowskiego

Uczestniczyliśmy w Oskim Plenerze, imprezach początku i końca lata oraz Dniu Ryby

Pomogliśmy w przeprowadzeniu Nocy Kupały

Powiat Świecki

Gmina Osie

Gmina Jeżewo

Gmina Śliwice

Gmina Osiek

**Realizowaliśmy projekt
„Partyzanckimi ścieżkami
po wschodniej części Borów
Tucholskich” – koniec w 2026 roku**

**NADLEŚNICTWA
Dąbrowa, Lubichowo,
Osie, Trzebciny, Tuchola**

Wdecki Park, Nadleśnictwo Osie i Bractwo uczestniczyli w spotkaniu w Urzędzie Marszałkowskim w Toruniu poświęconemu odkryciu obozu partyzanckiego nad Sobiną

Z naszej inicjatywy odsłonięto tablicę upamiętniającą kpt. Alojzego Bruskiego ps. Grab, partyzantów i wspomagającą ich ludność cywilną

Przygotowano nowe tablice informacyjne do wymiany w miejsce zniszczonych

W 50 P STARA HUTA

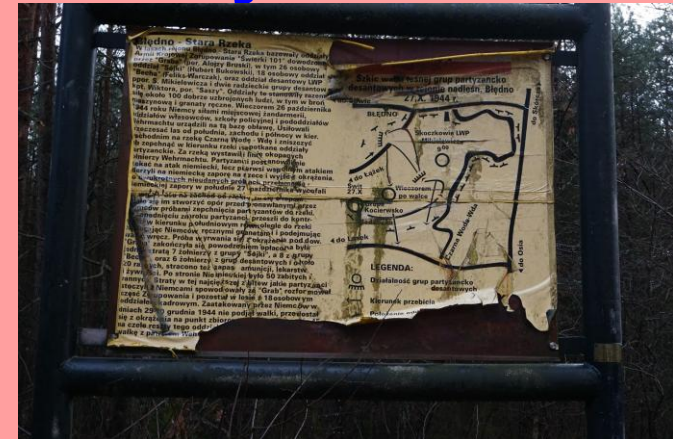
W maju 1944 roku zgrupowanie „Świerki-101” por. Alojzego Bruskiego ps. „Grab” bazowało w rejonie lesnym Dębna Góra – Stara Huta. Do zgrupowania należało kilka oddziałów, łącznie około 50 partyzantów.

W dniach 1 – 10 maja 1944 roku toczono boje z obławą niemiecką urządzoną przez oddziały Jagdkommando, policji i wlasowców w lasach w rejonie Dębiej Góry, Lipinek, Starej Huty, Sobini i Orlego Dworu. Kilkakrotnie partyzanci musieli przebiegać się z okrzężenia, unikając pościgu i zasadzek, kontratakować. Wreszcie zgrupowanie przeniosło się do powiatu starogardzkiego. Podczas walk zginęli robotnik z Osieka Antoni Markowski ps. „Grom” (dowódca jednego z pododdziałów) oraz rolnik z Karzanka Józef Szumała ps. „Daniel”. Po stronie niemieckiej straty były znacznie większe.

W październiku 1944 roku partyzanci stoczyli ciężką walkę z oddziałami niemieckimi. W bazie było wtedy około 30 ludzi. Ranni zostali: Franciszka Bobkowska (w nogę) i jeden partyzant, któremu w czasie walki zaczął się pistolet. Niemcy wzięli do niewoli Jerzego Nikodemę ps. „Jerzyk” z Nowego, którego straszliwie zbito, prowadzono do Lipinek i dalej wywieziono w nieznanym kierunku.

W połowie stycznia 1945 roku „grabowcy” stoczyli ostatnią walkę z patroliem niemieckim koło Świecica, po czym „Grab” zaczął wycofywać się w kierunku na Bydgoszcz, gdzie ostatecznie rozwiązał oddział.

Nad jeziorem Trzebusz Mały znajduje się miejsce po bunkrze „Świerków”.

BITWA POD BŁĘDNEM

W lasach rejonu Błędno-Stara Rzeka bazowały oddziały Armii Krajowej Zgrupowania „Świerki 101” dowodzone przez „Grab” (por. Alojzy Bruski), w tym 26-osobowy oddział „Sójki” (Hubert Bukowski), 18-osobowy oddział „Becha” (Feliks Werczak), oddział desantowy LWP ppur. Stanisława Mikieliewicza oraz dwie radzieckie grupy desantowe kpt. „Wiktor” i por. „Saszy”. Oddziały te stanowiły razem siłę około 100 dobrze uzbrojonych ludzi, w tym w broń maszynową i granatny ręczny.

Wieczorem 26 października 1944 roku Niemcy siłami miejscowej żandarmerii, oddziałów wlasowców, szkoły policyjnej i Wehrmachtu urządzili na tym terenie obławę. Usiłowali przeczeszać las od południa, zachodu i północy na wschód do rzeki Czarna Woda – Wida i zniszczyć lub zepchnąć w tym kierunku napotkane oddziały partyzantów. Za rzeką wystawił linię opiekanych żołnierzy Wehrmachtu. Grupa Mikieliewicza jeszcze w nocy przebieła się tracąc dwóch zabitych. Natomiast partyzanci postanowili nie czekać na atak niemiecki, lecz rano pierwsi uderzyli na niemiecką obławę na rzece, aby wyjść z okrzężenia. Po dwukrotnych nieudanych próbach przełamania niemieckiej obawy w południe 27 października wycofali się w głąb lasu na zachód od rzeki i tu się okopali. Udało się im stawić opór ponawianym przez Niemców próbom zepchnięcia partyzantów do wody. Po zapadnięciu zmroku partyzanci przeszli do kontrataku w kierunku południowym, równoległe do rzeki, obrzucając Niemców ręcznymi granatami i podejmując walkę wręcz. Próba wyrwania się z okrzężenia zakończyła się powodzeniem, okupiona była jednak poważnymi stratami. Śmierć poniosło 7 partyzantów „Sójki” i 8 „Becha” oraz 6 żołnierzy z grup desantowych, rannych zostało około 20 ludzi. Na polu walki pozostawiono też zapas amunicji, lekarstw i żywności. Po stronie niemieckiej były 50 zabitych i rannych.

Straty w tej najcięższej z bitew, jakie partyzanci Borów Tucholskich stoczyli z Niemcami, spowodowały, że „Grab” rozformował część zgrupowania i pozostał w lesie z 18-osobowym oddziałem kadrowym. Zaatakowany przez Niemców w dniach 29-30 grudnia 1944 nie podjął walki, przedostał się z okrzężenia na punkt zbiorczy. Około połowy stycznia 1945 roku na czole reszty tego oddziału stoczył ostatnią narzucającą walkę z patroliem Wehrmachtu w rejonie Świecica.

W 50 P SZKIC WALKI GRUP PARTYZANCKO-DESANTOWYCH W REJONIE NADLEŚNICTWA BŁĘDNO 27.X.1944 R.

W Czersku Świeckim (przystanek kolejowy), koło leśniczówek Stara Huta i Sobiny, w Błędnie oraz koło Wielkiego Gacna – 5 obiektów

Przygotowano do wystawienia nowe tablice informacyjne i stelaże starego wzoru

OSTATNI OBÓZ PARTYZANTÓW POD DOWÓDZTWEM „GRABA”

Działający we wschodniej części Borów Tucholskich partyzanci Armii Krajowej oraz luźne grupy dysponowały siecią obozowisk i bunkrów, które umożliwiały im łatwe życie i prowadzenie działań bojowych. Sporo z nich znajdowało się w północnej części obecnego Nadleśnictwa Osie. W grudniu 2024 roku w pobliżu łąk Gzelowe i rzeczki Sobiny odkryto kolejny z nich. Doprowadziły do tego analiza danych z LIDAR-u (lotniczego skanowania laserowego) i wszczęte na jej podstawie badania terenowe. Tworzą go zachowane pozostałości ziemianek, oraz, co szczególnie cenne, przedmioty osobiste i wyposażenie wojskowe. Takich znalezisk w Borach jeszcze nie było.

Na zapleczu frontu wschodniego, w przewidywaniu rychłej ofensywy, Niemcy zdecydowanie nasiliли akcje przeciwpartyzanckie. Ponadto coraz trudniej było zdobywać informacje wywiadowcze, zaczęło brakować żywności. W tych okolicznościach por. Alojzy Bruski „Grab” rozformował zgrupowanie, pozostawiając przy sobie kilkunastu ludzi z oddziału kadrowego, którzy mogli zamieszkać w odkrytym 80 lat później obozie.

Z relacji m. in. Henryka Szymanowicza można wywnioskować, że 29 grudnia 1944 roku Niemcy odkryli obóz po śladach pozostawionych na świeżo spadłym śniegu przez partyzantów dostarczających przez łączników ważne informacje wywiadowcze do radiostacji K. Wałuka. Mimo wystawienia czujek obozujący zostali zaskoczeni. Zgodnie z przygotowanym na taką sytuację planem oddział po krótkim oporze, osłaniany przez samego „Graba” i jego zastępcę „Marka” (H. Szymanowicza) opuścił zajmowane stanowiska i wycofując się pod Starą Hutę, poszedł w rozsypek. Poszczególne osoby schroniły się w zawczasu przygotowanych melinach w wsiach.

W obozie znaleziono trzy egzemplarze rzadkiej broni. Pistolet ERMA MP 35 był używany przez niemieckie jednostki policyjne. Być może został zdobyty na żandarmach podczas ataku na Czernsk Świecki w wrześniu 1944. Pistolet samopowtarzalny CZ wz. 28 z odłączaną drewnianą kaburo-kolbą był na wyposażeniu polskiej Straży Granicznej. Mogł należeć do „Graba”, który wcześniej działał w ruchu oporu w Teczowie, gdzie znajdował się Inspektorat Straży Granicznej. Szesćciopalcowy rewolwer Lefauchaux M1858 chyba też był własnością dowódcy oddziału. Odnaleziono również amunicję radziecką i brytyjską.

Cennym znaleziskiem jest niewielki medalik z przedstawieniem Świętej Rodziny oraz Anioła Stróża i napisami w języku włoskim. Prawdopodobnie należał on do Alojzego Bruskiego i był prezentem od jego starszego brata Józefa, który był księdzem.

Na podstawie H. Szymanowicza, M. Sosnowskiego i O. Popkiewicza.

OBÓZ DĘBIA GÓRA

Na rozkaz por. Graba przystąpiono do budowy nowych ziemianek pod wsią Dębia Góra.

Na wyznaczone miejsce przez kilkanaście dni dochodziła grupa partyzantów. Kilka osób pozostawało tylko, aby pilnować dobytku. Po znojnym okresie pracy nastąpiła przeprowadzka.

W gęstym zagajniku wybudowano dziewięć ziemianek, magazyn, połączony z dyżurką, w której było miejsca na dziewięć ludzi plus podof. służbowy. Ziemianki stały w dwóch rzędach, około sześć metrów od siebie, co tworzyło plac alarmowy. Teren był okrażony rowami strzeleckimi. Każda ziemianka miała rów łącznikowy oraz wybudowano stanowiska do broni maszynowej. Od strony wioski pas łąk, lasu, a potem wioska, struga, przez którą przechodził mostek. Łąki znajdowały się poniżej naszej kwatery o jakieś sześć metrów; posterunki od tej strony umieszczono doskonale zamaskowane na tym zboczu.

Po przeciwnej stronie naszego obozu zmieniano posterunki, a w terenie krażyły posterunki. Było to jedno z najodpowiedniejszych miejsc, jakie pamiętam i jeden z uroczych zakątków. Pomyślano o wszystkim, co w życiu leśnych ludzi może się przydać – dobrze ukryte magazyny żywnościowe w pobliskim terenie w promieniu kilometra, mag. broni, amunicji, środki sanitarne, odzież, bielizna itp. Robiono to z zamiarem przetrzymywania na tym terenie.

Grupa chłopców, tacy jak Wrzós, Sokół, Jerzyk, Borek, Nowy, chor. Jacek, Piotr, Sójka i inni zasłużyli sobie na uznanie w oczach Graba. Cieszyli się wszyscy z tak pięknego obozu i miejsce to nazwano fortecą. Nie pamiętam, kto z naszych chłopców był inicjatorem postawienia pięknego krzyża z brzozy, którego ramiona ułożyły się ponad ziemianki. Z czerwonej i białej cegły na tarczy ułożono orła. Ja z Bydgoszczy przywoziłem piękną hawajską gitarę.

Wydano rozkazy przestrzegania poruszania się w terenie, który miał zabezpieczyć nasze bezpieczeństwo. Służbowym podof. byli chor. „Jacek”, sier. Sójka, sierżanci (...) i Daniel, pchr. Piotr.

Andrzej Adamski „Tolek” – tekst w rękopisie

Pomysłodawcy i wykonawcy 2025

W Czernsku Świeckim (dawna szkoła), na poligonie lotniczym, tzw. Bombenplatzu, koło odkrytego ostatniego obozu Graba w pobliżu Gzelowego, koło Dębiej Góry, w Błędnie i w Brzeźnie – 6 obiektów

Wytyczyliśmy „Szlak Pamięci” z trzema tablicami informacyjnymi

Osie

Radańska

Tleń

PAMIĘTAJMY

W listopadzie 1944 roku zamordowano rodzinę Świerczyńskich z Tienia oraz pojedyncze osoby z okolicznych wsi. Przyczyną ich zabicia przez Niemców był napad partyzantów w ostatnią niedzielę października 1944 roku na dom Krugierów z Tienia. W zamian tym miał brać udział narzączy Mary Świerczyńska. Podozrenie to wynikało prawdopodobnie na skutek nieostrożnego zachowania się Kazimierza Świerczyńskiego, młodszego brata Marty, który pracował u tych Niemców. Aresztowany i torturowany w czasie przesłuchań Kazimierz mógł wydać wszystko. Być może ujawnił też, że w stodole Marchlewiczów umiawiali się na spotkania narzączy – partyzant nieustannie łożącymi i Marta Świerczyńska. Wszystko to miało powodem aresztowania w dniu 14 listopada 1944 roku Leokadi Świerczyńskiej i jej dzieci: Kazimierza lat 15, Marty lat 20, Zofii lat 18, Haliny lat 17 i 8-letniego Jany. Martę i Kazimierza zamordowano w lesie w okolicy Łązka. Ich ciała w październiku 1945 roku odnalazł podobno Władysław Lemke.

Przed tymi wydarzeniami zatrzymany został najstarszy z synów 24-letni Maksymilian Świerczyński, urodzony w Tieniu, ale zamieszkały w Gackach. Nie było go w Tieniu w owym czasie, mimo to został aresztowany, przetrzymany do Osia i tutaj w dniu 1 listopada 1944 zabity. Zawiadającą o śmierci Urząd Stanu Cywilnego policja podała, że zastrzelony został podczas ucieczki.

Wraz ze Świerczyńskimi aresztowana została ich sąsiadka Anna Marchlewicz – za współpracę z partyzantami. Jakis czas później (być może dopiero 15 grudnia) zatrzymano jej męża Franciszka.

Łącznie zamordowanych zostało dziewięć osób. Istnieje jedynie dokument zgony Maksymiliana Świerczyńskiego. Co stało się z pozostałymi – nie wiadomo, brak jest świadków i dokumentów.

Paweł Chorosz ps. „Jan” dowodził grupą osmiu partyzantów. W dniu 12 lipca 1944 roku wybrał się z lasu z Jednym Rosjaninem, z którym się ukrywał, po chleb do Franciszka Wesołowskiego z Berezyn. Zastrzelony został podczas zasadki urzędowej przez Niemców w pobliżu obecnej strażnicy w Osie. Miał 38 lat.

Siostry Pawła – Maria i Józefa – oraz ich rodzice Adam i Franciszka zostali aresztowani i umieszczeni w obozie Stuthofu, gdzie ojciec w wieku 70 lat został zamordowany przez podanie zastrzyku fenolu. Reszta rodziny powiodła do domu.

Piotr Chorosz ps. „Pio”, „Piotr I” należał do grupy partyzanckiej starszego brata Pawła. Był m. in. łącznikiem między „Świerkami” por. Alojzego Bruskiego „Grab” oraz „Jedlin” Jana Sznajdera. Podczas bitwy pod Biednem 26 października 1944 roku jako przewodnik wyprzedził z okrężną polską grupą desantową ppor. Stanisława Mikulewicza. W akcji partyzantów na Czersk Świecki obsługiwał rkm w trzyosobowej czujce za stacją kolejową, ubezpieczając rejon po obu stronach toru kolejowego z kierunku Jeżewa. Ponadto razem z „Jedlinami” uczestniczył w kilku starciach z Niemcami.

Jako były żołnierz AK po wojnie przeszedł ciężkie przesłuchania przez UB, więzienie w Chelmie i obóz przejściowy w Dziadowie, skąd szczęśliwie zbiegł. Wrócił do rodzinnego Tienia. Wrócić nawiązał kontakt z podziemiem niepodległościowym. Poległ 10 lipca 1945 roku w walce z SB-NKWD koło jeziora Piaszno. Miał 25 lat. Odnazony Krzyżem Walecznych (24.12.1944), pośmiertnie awansowany do stopnia sierżanta.

Na podstawie dokumentów Instytutu Pamięci Narodowej - Główna Komisja Śledztwa Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Archiwum Fundacji Generali Eblewicz, Centralny Dokumentacyjny Urząd, dokumenty prywatne, parafianki oraz informacji od rodzin.

PAMIĘTAJMY

W dniu 6 grudnia 1944 wieczorem w domu Babinińskich, mieszkających bezpośrednio przy drodze do Starej Rzeki, pojawiło się dwóch mężczyzn w radzieckich mundurach. Potem poszli dalej. Do kilku domów ich nie wpuśczone, ale zatrzymali się w Warczakach, do których przyszedł sąsiad Kuzmicki i Sowiński. Postawiono im poczetunek, potoczyła się rozmowa. Mężczyźni próbowali odwiedzić kolejne domy, w końcu dotarli do Fryszków (Frieske) w północno-zachodniej części Radańskiej. Zapewne byli to prowokatorzy z Jagiłowkoma, choć być może Jeticy radzieccy, potem schwytni przez Niemców.

Następnego dnia – 7 grudnia – zaczął się dramat. Niemcy aresztowali 48-letniego Jana Babinińskiego i jego żonę 44-letnią Martę. Zastrzelono ich w lesie niedaleko domu. W drodze z Osia zatrzymani zostali 35-letni Józef Kuzmicki i tego samego wieku Stanisław Sowiński oraz 78-letni Józef Warczak. Prawdopodobnie znaleźli się w areszcie, gdzie ich pobito, a następnie wyprowadzono do lasu i zamordowano na terenie Izw. Jordana (miejsca rekreacji) przy drodze z Osia do Tienia. Niemcy aresztowali też 61-letnią Franciszkę Sowińską (z pierwszego męża Frieske), jej dwie córki z pierwszego małżeństwa 38-letnią Joannę oraz 27-letnią Rozalię i udali się w kierunku Osia. Potem okazało się, że kobiety zostały zastrzelone przy drodze do Grybka.

Prawie 45-letni Konrad Dembek mieszkał u swoich szwagrow Partyków w Radańsku – w południowej części wsi. Powieszczanie sądzono, że utrzymuje stały kontakt z partyzantami. W dniu 19 grudnia 1944 roku zgłosił się policjanci z Osia, którzy chcieli Dembka zabrać. Mężczyzna stawiał opór. W konsekwencji Niemcy pobili go i wyrzucili do pobliskiego lasu, gdzie zamordowali strzałem w głowę.

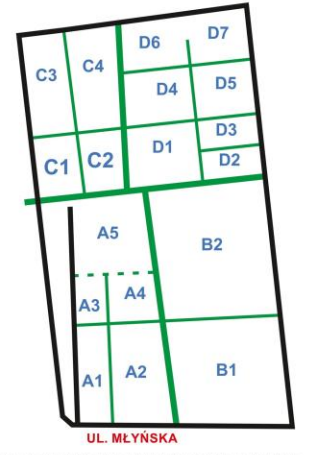
W dniu 6 grudnia 1944 roku również do domu Koniczków w północno-zachodniej części Radańska przyszło dwóch mężczyzn, którzy podali się za partyzantów. Gospodarz podejrzewając prowokację, zgłosił zdarzenie Niemcom. Miesiąc później, w dniu 7 stycznia 1945 roku, Niemcy jednak aresztowali całą rodzinę Koniczków: 64-letniego Mariana, jego żonę Helenę niecałe 59 lat oraz ich prawie 35-letniego syna Alfonsa, a także córkę Stefanę i synów Mariana i Jana. Marian ojciec, Helena oraz Alfons zostali rozstrzelani w okolicy leśniczówki Nowa Rzeka 8 stycznia. Pozostali znaleźli się w Stuthofie, ale przeżyli. Żołnierki pomordowanych zostały po wojnie ekshumowane i pochowane w rodzimych grobach na cmentarzu w Osie, a Dembek w Glińsku.

Na podstawie dokumentów Instytutu Pamięci Narodowej - Główna Komisja Śledztwa Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, dokumenty rodzinne i parafianki oraz rozmowy ze Stanisławem Sołtyskiem.

№	Grób lub tablica	Rożniak, wieś, uroczysko	Imię i nazwisko	Pokojsko	Wzrost
1.	Soposki Alojzy	Grób rodzinny. Osie, zastrzelony przez Rosjan przy 1945, 49 lat	A4	Rząd 1 od dolej, alej	1955
2.	Adrych Janina	Osie, zgnie podłaz dołazn węgrych 1945, 17 lat	A4	Rząd 2 od dolej, alej	1910
3.	Kamielierz Antoni	Osie, Uroczysko Powiatowe Walekopolanie (1918-19), Zgnie, odłaz podłaz przez Niemców za węgrych	A4	Rząd 4 od dolej, alej	0201
4.	Adrych Józef	Grób rodzinny, Medezin, zgnie w powiecie i obzaz, Niemcebrzyż 1945, 50 lat	B2	Rząd 5 od dolej, alej	1291
5.	Krzysz Jądewja	Grób rodzinny, Osie, zgnie w powiecie i obzaz, Niemcebrzyż 1945, 33 lat	B2	Rząd 3 od dolej, alej	1524
6.	Lubiejszy Salomea i Kazimierz	Grób symboliczny w rodzinny, Zgnie w Roszynie i we Francji	C2	Rząd 1 od dolej, alej	0431
7.	Bielaszcza Jądewja	Grób symboliczny w rodzinny, Osie, zgnie w obzaz na Uroczysku 1945, 28 lat	C4	Rząd 3 od dolej, alej	0521
8.	Wloch Władysław	Grób rodzinny, Tleń, zgnie w powiecie i obzaz, Niemcebrzyż 1945, 33 lat	D1	Rząd 4 od dolej, alej	1039
9.	Zieliński Tadeusz	Grób rodzinny, Osie, zgnie podłaz dołazn węgrych 1945, 13 lat	D2	Rząd 4 od dolej, alej	1909
10.	Deregowski Jan	Medezin, zamordowany przez Niemców za węgrych z partyzantami węgrych 1945, 43 lat	D4	Rząd 5 od dolej, alej	1775
11.	Chorosz Adam	Grób rodzinny, symboliczny, Tleń, zgnie w powiecie i obzaz, Niemcebrzyż 1945, 70 lat	D6	Rząd 1 od dolej, alej	1918
12.	Chorosz Paweł	Grób rodzinny, Tleń, zgnie jako partyzant w walce z Niemcami 1944, 38 lat	D6	Rząd 2 od dolej, alej	1803
13.	Chorosz Piotr	Grób rodzinny, Tleń, zgnie w obzaz UBR-NKWD 1945, 25 lat	D6	Rząd 5 od dolej, alej	1809
14.	Wesołowski Edmund	Medezin, zgnie w powiecie i obzaz, Niemcebrzyż 1945, 10 lat	D6	Rząd 6 od dolej, alej	1802
15.	Gibas Jan	Osie, zastrzelony przez Rosjan przy 1945, 76 lat	D6	Rząd 5 od dolej, alej	1808
16.	Nieznany żołnierz z Miedzna	Zgnie podłaz dołazn węgrych wroczan 1939	D6	Rząd 5 od dolej, alej	1916
17.	Bocjan Jan	Grób bez płyty, Medezin, Osie, zgnie podłaz dołazn węgrych 1945, 14 lat	D6	Rząd 5 od dolej, alej	1915
18.	Malinowska Franciszka	Osie, zgnie podłaz dołazn węgrych 1945, 48 lat	D6	Rząd 5 od dolej, alej	1814
19.	Ronowski Kwawery	Grób rodzinny, podłazn płyta, Radańska, zgnie podłaz dołazn węgrych 1945, 55 lat	D6	Rząd 4 od dolej, alej	1821
20.	Głaza Piotr	Stara Rzeka, zastrzelony przez Rosjan, przy 1945, 54 lata	D6	Rząd 5 od dolej, alej	1823
21.	Koniczka Mariana, Helena i Alfons	Płyta opozna bez napisów, Radańska, rozstrzelani przez Niemców za węgrych z partyzantami styczniu 1945, 64, 59, 35 lat	D6	Rząd 4 od dolej, alej	1826
22.	Sowiński Eugeniusz	Radańska, zgnie w wyniku mitynżowej potyczki podłazniamia zgnie w mieście i obzaz (Frieske), wiosna 1945, 50 lat	D6	Rząd 5 od dolej, alej	1840
23.	Sowińska Franciszka, Frieska Joanna i Rozalia	Grób rodzinny, Radańska, rozstrzelani przez Niemców za węgrych z partyzantami, grudzień 1944, 61 lat, 38 lat, 27 lat	D6	Rząd 3 od dolej, alej	1846
24.	Gilganet Teofil i Mieczysław	Osie, zamordowany przez Rosjan podczas rekawizacji obzazn 1945, 61 lat i 17 lat	D6	Rząd 2 od dolej, alej	1848
25.	Czerwińska Helena	Medezin, zgnie podłaz dołazn węgrych 1945, 17 lat	D6	Rząd 2 od dolej, alej	1852
26.	Warner Antoni	Walczyzna, zgnie dołazn ciałazy jako ciałazy z armii niemieckiej, 1944, 21 lat	D6	Rząd 2 od dolej, alej	1857
27.	Babiniński Jan i Marta	Radańska, rozstrzelani przez Niemców za węgrych z partyzantami grudzień 1944, 48 lat i 44 lata	D7	Rząd 2 od dolej, alej	2076
28.	Mogła zbiorowa na cmentarzu w Osie	Zawarza policyjny zgłosz w czasie dołazn węgrych 1939, ppur. rez. Kawała Władysław, wachmistrz Czapka Jan, Brodzisz, sierżant Młocznik Jan, sierżant Kuczmarski Franciszek, kapitanów Agnieszka, Kozłowski, żołnierz, Szwedzi Franciszek, Szwed Bronisław, Winiarski Stanisław, Winiarski Władysław, wódek w wódkowy przy, może, m. in. symboliczny grób ołazwój	D7	Rząd 2 od dolej, alej	2121
29.	Kotowska Halina i Antoni	Grób rodzinny, symboliczny, Osie, Helena zgnie w obzaz rozstrzelan w Kępcopolu 1945, lat 16, Antoni zastrzelony przez Niemców listopad 1945, lat 20	D7	Rząd 2 od dolej, alej	2122
30.	Rypsiński Stanisław	Osie, zgnie pod gruzami pomordowanemu domu przy 1945, 16 lat	D7	Rząd 2 od dolej, alej	2123
31.	Sowiński Stanisław	Grób rodzinny, Radańska, rozstrzelony przez Niemców za węgrych z partyzantami grudzień 1944, 36 lat	D7	Rząd 2 od dolej, alej	2124
32.	Kuzmicki Józef	Radańska, rozstrzelany przez Niemców za węgrych z partyzantami grudzień 1944, 35 lat	D7	Rząd 2 od dolej, alej	2124
33.	Warczak Józef	Grób rodzinny, bez napisu, Radańska, rozstrzelany przez Niemców za węgrych z partyzantami grudzień 1944, 79 lat	D7	Rząd 2 od dolej, alej	2124

TU SPOCZYWAJĄ OFIARY II WOJNY ŚWIATOWEJ

UL. MŁYŃSKA

Na podstawie dokumentów Instytutu Pamięci Narodowej - Główna Komisja Śledztwa Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, dokumenty rodzinne i parafianki oraz rozmowy ze Stanisławem Sołtyskiem.

Przygotowano mapę i przewodnik po szlaku

SZLAK PAMIĘCI – Przewodnik turystyczny i nie tylko...

Opr. Józef Malinowski – Bractwo Czarnej Wody
Mapa Daniel Siewert – Wdecki Park Krajobrazowy
Wsparcie projektu – Gmina Osie i Powiat Świecki

SZLAK PAMIĘCI

LEGENDA

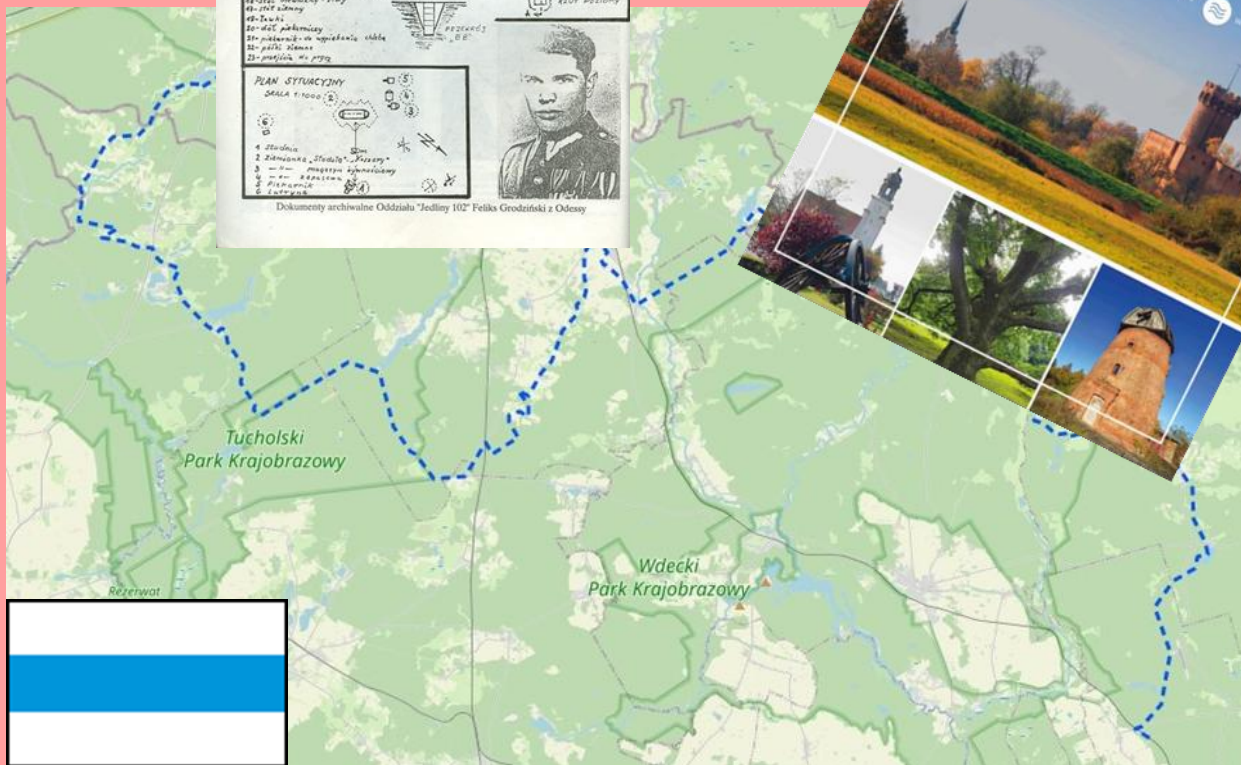
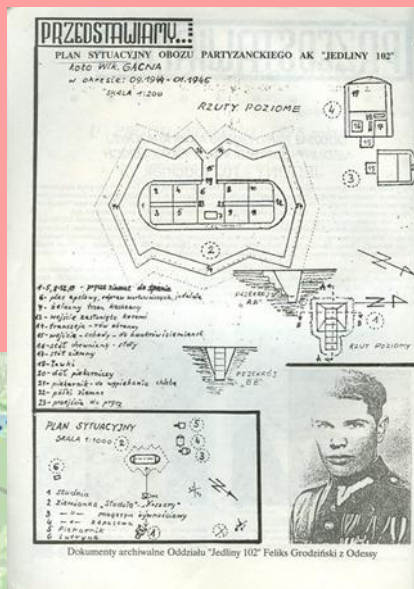
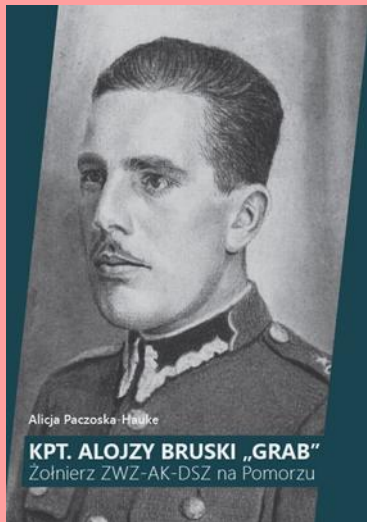
1. OSIE KOŚCIÓŁ PARAFIALNY I TABLICA WOJENNA
2. OSIE RYNEK – TABLICE PAMIĄTKOWE
3. OSIE ULICA KOŚCIUSZKI 22 – TABLICA KSIĘDZA SYCHTY
4. OSIE ULICA MŁYŃSKA – CMENTARZ PARAFIALNY
5. OSIE WYBUDOWANIE POD STAROGARD 16 – TABLICA SYCHTY
6. RADAŃSKA KRZYŻ WSCHODNI
7. RADAŃSKA FIGURA MATKI BOSKIEJ ORAZ TABLICA PAMIĄTKOWO-INFORMACYJNA
8. RADAŃSKA KRZYŻ ZACHODNI
9. MOGIŁA POD TLENIEM
10. SKWER IM. ALFONSA HOFFMANNA
11. CENTRUM CZYNNEJ OCHRONY PRZYRODY WDECKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO – TABLICE INFORMACYJNE I INFORMACYJNO-PAMIĄTKOWE

Opracowanie: Józef Malinowski
Przeanalizowany i wykonany
2025

Pozostało do wykonania: ustawienie tablic w terenie, aktualizacja przewodnika po szlaku Partyzantów AK, zbieranie i publikowanie w Internecie materiałów o działaniach partyzanckich

Współpraca z Wdeckim PK – współorganizacja i wsparcie

1. Warsztaty dla animatorów i przewodników
2. Konkurs foto „Perły polskiej przyrody”
3. Obsługa dwudniowych zajęć edukacyjnych
4. Współpraca w różnych spotkaniach i imprezach
5. Opłacenie operatu szacunkowego byłej poczty w Tleniu

Podsumowaliśmy 25 lat działalności Bractwa

DZIĘKUJEMY Samorządom

Pan Michał Grabski – Wójt Gminy Osie
Pan Dawid Warzyński – Przewodniczący Rady Gminy Osie
Pan Paweł Knapik – Starosta Świecki
Pani Ewa Otłewska – Wiceprzewodnicząca Rady Powiatu Świeckiego
Pani Jolanta Czubak – Sołtys Sołectwa Tleń
Pan Zbigniew Umerski – Sołtys Sołectwa Wierzchy
Pan Włodzimierz Powierża – Sołtys Sołectwa Walkowiska-Żur, opiekun pola biwakowego w Żurze

DZIĘKUJEMY Organizacjom

Pan Prezes Zdzisław Plewa – Lokalna Grupa Działania Gminy Powiatu Świeckiego
Pan Prezes Włodzimierz Kielczyński – Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe Gminy Osie-Grom Osie
Pan Prezes Mieczysław Gawron – Ochotnicza Straż Pożarna w Osie
Pan Prezes Krystian Lisewski – Ochotnicza Straż Pożarna Brzeziny
Pan Prezes Łukasz Świątek – Ochotnicza Straż Pożarna Jednostka Ratownictwa specjalistycznego w Osie
Pan Prezes Witold Guber – Wdeckie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe
Pani Zofia Malinowska – Liga Kobiet Polskich
Pan Prezes Leszek Misała – Klub Turystów Wodnych Celuloza Świecie
Pan Henryk Porajnyński – Szkolne Koło Caritas
Pan Klaudiusz Walendziak – Oskie Pantery

REALIZACJA PROJEKTÓW I ZADAŃ

• 62 projekty i około 200 mniejszych zadań

• Łączny budżet prawie 2,5 mln zł, w tym:

dotacje konkursowe i płatności za usługi 930 tys. zł, wkład finansowy i rzeczowy Bractwa, partnerów i beneficjentów około 900 tys. zł, wkład osobowy około 650 tys. zł (Bractwo i partnerzy – przy przeliczniku 10-20 zł/godz.).

DZIĘKUJEMY Instytucjom

Pan Kanonik Konrad Baumgart – Proboszcz Parafii Osie
Pan Dyrektor Marek Sobczak – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
Pan Dyrektor Daniel Siewert – Wdecki Park Krajobrazowy
Pan Jarosław Pajtkowski – Zespół Parków Krajobrazowych nad Dolną Wiałą
Pan Dyrektor Karol Waśkowski – Gminny Ośrodek Kultury w Osie
Pani Dyrektor Aleksandra Kater – Szkoła Podstawowa w Osie
Pani Dyrektor Gabriela Chabowska – Szkoła Podstawowa w Wierzchach
Pan Aspirant sztabowy Pan Tomasz Kowalonek – Posterunek Policji w Osie

DZIĘKUJEMY Organizacjom

Pan Prezes Zdzisław Plewa – Lokalna Grupa Działania Gminy Powiatu Świeckiego
Pan Prezes Włodzimierz Kielczyński – Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe Gminy Osie-Grom Osie
Pan Prezes Mieczysław Gawron – Ochotnicza Straż Pożarna w Osie
Pan Prezes Krystian Lisewski – Ochotnicza Straż Pożarna Brzeziny
Pan Prezes Łukasz Świątek – Ochotnicza Straż Pożarna Jednostka Ratownictwa specjalistycznego w Osie
Pan Prezes Witold Guber – Wdeckie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe
Pani Zofia Malinowska – Liga Kobiet Polskich
Pan Prezes Leszek Misała – Klub Turystów Wodnych Celuloza Świecie
Pan Henryk Porajnyński – Szkolne Koło Caritas
Pan Klaudiusz Walendziak – Oskie Pantery

DZIĘKUJEMY Firmom

1. Pan Krzysztof Bocian – Stolarstwo, Wyrób Galanterii Drzewnej
2. Pan Krzysztof Cemke – Zakład Usług Wielobranżowych
3. Pani Anna Czapka – Bank Spółdzielczy w Osiu
4. Panstwo Ola i Wiesław Fryszka – Transport Samochodowy, utrzymanie Dróg Kołowych
5. Pan Bartosz Grabski – Kamieniarstwo Grabex
6. Pan Janusz Kuzimski – Elektrownie Gródek i Żur
7. Pan Marcin Libecki – Studio Grafiki Komputerowej M&M Graphic

DZIĘKUJEMY Firmom

1. Pan Damian Malinowski – MADROS
2. Pan Marek Malinowski – Zakład Stolarski
3. Pani Agnieszka Margańska – Veolia Północ
4. Pan Grzegorz Noga – SkrawMetal
5. Pan Mikołaj Oszwałdowski – Innowacje Artystyczne IAMOS
6. Pan Krzysztof Otlewski – OKK Otlewski / EVITA
7. Pan Piotr Pajonkowski – Usługi Ślusarskie i Ogólnobudowlane

DZIĘKUJĘ !!!

DZIĘKUJEMY Paniom / Panom

1. Pan Piotr Kasprzyk
2. Pan Józef Kreja
3. Pani Katarzyna Lobočka
4. Pan Jakub Półgęsek
5. Pan Feliks Skrzoska
6. Pani Małgorzata Sokolowska
7. Pan Stanisław Sowiński

16 spacerów z mapą w 20 miesięcy,
cztery spacery stałe

Prowadziliśmy dokumentację i papierologię

- 1. Sprawozdania projektowe** – Gmina 2024, Powiat 2024, Fundacja BGK 2024
- 2. Inne dokumenty za 2024**– sprawozdanie SOF za 2024 do GUS, sprawozdanie merytoryczne i finansowe za 2024 do Narodowego Instytutu Wolności (jako OPP), dokumenty Walnego Zebrania 2024, sprawozdanie finansowe do KRS, dokumenty do KRS o wpisy
- 3. Wnioski o pieniądze** – Gmina budżet 2026
- 4. Oferty konkursowe 2025**– Gmina, Powiat, Mondi, Marszałek x 2
- 5. Sprawozdania konkursowe 2025** – Powiat, Marszałek x 2
- 6. Prowadzenie bieżącej dokumentacji merytorycznej i finansowej oraz rozliczeń rocznych**
- 7. Aktualizacja opisów Bractwa na naszej stronie i ngo.pl**
- 8. Promowanie Bractwa jako OPP**
- 9. Wysyłka i przekazywanie kartek świątecznych (około 200 w 2025)**
- 10. Porządkowanie zdjęć Bractwa i Azymutu (około 3500 w 2024)**

Dzięki zaangażowaniu innych członków Bractwa oraz wzorowej opiece domowej nie zmoгла nas kontuzja prezesa

